

HADTÖRTÉNELMI OKMÁNYTÁR.

3-dik szám.

Zsigmond királynak Nándorfejevártt, 1427. okt. 7-én Istvánhoz, korogi bán fiához intézett levele, melyben a huszi ták ellen kiállíttatni rendelt tíz lándzsásra adott ötszáz forint erejéig, Perényi Miklós főlovászmesternek, nevezett István birtokaira végrehajtási és zálogjogot ad.

Comissio propria domini regis

Sigismundus dei gratia Romanorum rex semper augustus ac Hungarie Boemie Dalmacie Croacie etc. rex. Fideli nostro egregio Stephano filio Bani de Korogh, Salutem et gratiam. Exponit nobis fidelis noster magnificus Nicolaus de Peren magister agazonum nostrorum gravi cum querela, quomodo ipse alias videlicet tempore cujus jam secunda instaret revolutis annualis Ladislao filio Stephani de Kysazonfalwa, cujus scilicet possessiones et jura possessionum nunc aput manus tuas haberentur, quingentos florenos per centum in eo dedisset et assignasset, ut idem Ladislaus cum decem lanceis ad exercitum nostrum regium per nos tunc contra hereticos Huzitas deo et hominibus exotos instauratum cum

A király úr saját megbízásából.

Zsigmond isten kegyelméből római király, mindig felséges és Magyar-, Cseh-, Dalmát-, Horvát- stb. országok királya. Hívünknek nemzetes *Istvännak*, *Koroghi Bán* fiának üdvöt és kegyelmet. A mi hívünk nagyságos *Perényi Miklós* főlovászmesterünk súlyos panasszal adta elő nekünk, miszerint ő más időben t. i. két esztendő előtt *Kisasszonyfalvi István* fiának *Lászlónak*, a kinek t. i. birtokai és birtokjogai most a te kezeidnél vannak, ötszáz forintot azért adott és ruházott át, hogy az a *László* tíz lándzsással a mi királyi seregünkhöz, a melyet mi akkor az istentől és emberektől gyűlölt eretnek huszsziták ellen szerveztünk, magával *Perényi Miklóssal* hozzájárulni és hadakozni tartozzék, a mely *Lász-*

ipso Nicolao de Peren accedere et exercituare debuisset. Qui quidem Ladislaus filius Stephani levatis predictis quingentis florenis per centum, cum prescriptis decem lanceis ad predictum nostrum exercitum minime accedere curavisset in prejudicium ipsius Nicolai de Peren, ymmo verius dicti nostri exercitus defraudationem valde grandem. Et quia nos per te ipsi Nicolao de Peren super prescriptis quingentis florenis per centum de possessionibus ipsius Ladislai filii Stephani, que nunc, ut premittitur nunc aput manus tuas existunt omnimodam satisfactionem impendi volumus et exhiberi, igitur Fidelitati Tue firmissime precipimus et mandamus, quatenus statim receptis presentibus prescriptos quingentos florenos per centum per annotatum Nicolaum de Peren prefato Ladislao filio Stephani datos de predictis suis possessionibus parata in pecunia solvere aut dictas possessiones annotati Ladislai filii Stephani in toto vel in parte secundum valorem dictorum quingentorum florenorum per centum eidem Nicolao de Peren pro predictis quingentis florenis per centum dare et statuere debeas per ipsum tamdiu tenendas, donec de predictis quingentis florenos per centum eidem Nicolao de Peren satisfactum fuerit quo ad plenum. Nam annuimus eidem Nicolao de Peren et harum serie concedimus et plenam prebemus facultatem, ut

lónak, *Istrván* fiának azonban, felvén a fentemlített ötszáz forintot, a fentírt tíz lándzsával a mi fentnevezett seregünkhöz hozzájárulni képezé legkisebb gondját, azon *Perényi Miklónak* sérelmével, de sőt a mi nevezett seregünknek igen nagy megkárosításával. És mivel mi te általad *Perényi Miklónak* a fentírt ötszáz forintról azon *Lászlónak*, *Istrván* fiának birtokaiból, melyek, mint említettett, a te kezeidnél vannak, tökéletes kielégítést akarunk nyújtani és szolgáltatni, Hűségednek tehát szigorúan elrendeljük és parancsoljuk, miszerint rögtön jelen levelünk vétele után fentírt ötszáz forintot, melyeket nevezett *Perényi Miklós* fentemlített *Lászlónak* *Istrván* fiának adott, fentnevezett javaiból készpénzben kifizetni, vagy nevezett *Lászlónak* *Istrván* fiának mondott birtokait egészben vagy részben az említett ötszáz forint erejéig ugyanazon *Perényi Miklónak* a fentnevezett ötszáz forintért adni és beiktatni tartozol, hogy ő azokat mindaddig bírja, míg a fentírt ötszáz forintig *Perényi Miklós* teljesen ki nem elégítették. Mert mi helyeseltük *Perényi Miklónak* és jelen oklevelünk tartalmával megengedtük, és teljhatalmat is nyújtunk neki, hogy neki a fentnevezett birtokokat, vagy azoknak valamely részét a fentnevezett ötszáz forintért, akárkinek akarja, teljes és tökéletes hatalma legyen elzalogosítani. Máskép tehát semmi mó-

ipso predictas possessiones aut aliquam partem earundem pro predictis quingentis florenis per centum, cuicumque prebuerit, plenam et omnimodam impignorandi habeat facultatem, Secus ergo nullatenus facere presumpmas, presentes etiam si necesse fuerit et predictae possessiones per te ipsi Nicolao de Peren modo quo supra date et statute non fuerint seu memorate summe pecunie solute non fuerint, post earum lecturam reddi iubemus presentanti. Datum in Albanandor feria tertia proxima post festum beati Francisci confessoris anno domini millesimo quadringentesimo vigesimo septimo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. XLj. Romanorum XVIIj.

Előlapra nyomott piros pecséttel, mely alatt a: *commissio propria domini regis* áll, papíron, megvan Orsz. Lvtár Dl. Oszt. 11932.

Jegyzet: Ösmeretesek azok az érdekes hadjáratok, melyeket Zsigmond Csehországba, a hussziták ellen intézett. 1419 július 30-án halt meg Venczel. Utánna a cseh korona testvérére Zsigmondra szállott. A hussziták vallási mozgalmi ekkor már régen a fegyverkezés terére léptek s előnyomulásuk közben már Prágát is ők bírták. Miután pedig Zsigmondot egyáltalán nem akarták elismerni, ez haladéktalanul megkezdte ellenök a harezot. 1420-ban két ízben fogta ostrom alá Prágát, azonban mindannyiszor sikertelenül, sőt a következő évben Ziska öt egészen kivonulni kész-teté Csehországból. Miután pedig 1422-ben Kuttenbergben ismét megverett a hussziták által, a hadjáratot ezentúl egészen Albert osztrák herczegre, vejére bízta. 1424-ben végre alkudozásra fogta Zsigmond a dolgot, miközben október 12-én Ziska a táborában kiütött ragályban meghalt.

Ezentúl még 1426-ban lobban fel a hussziták dicsősége Aussignál, hol június 16-án ellenállhatatlan hadi *cséjjeik* és *szekérváiraikkal* diadalmas csatát nyervén, 15 ezer százsz hullott el fegyvereik alatt. Végre azután belviszályok s meghasonlás dönté meg őket is.¹⁾

¹⁾ *Dlugoss* Lib. XI.
Pray. Annal. II. 272.

Úgy tudtuk eddigelé, hogy ezután a törökeli hadjáratok foglalván el végkép Zsigmondot, a husszitákkal többé mit sem törődött s hogy őket végkép Albert herczegre bízta.

Okmányunk mutatja ki, hogy habár személyesen nem is vezethette többé Zsigmond a hussziták elleni hadjáratot, de hogy, azzal Magyarország-ról ezentúl is élénken foglalkozott. Sőt miután a német birodalomtól többszöri sürgetés daczára hiába várt segílyt a hussziták elleni háborúra; a szükséges csapatok egy jelentékeny részét Magyarországon toborzá össze s küldé Csehországba. Ilyen *tíz lándzsással* tartozott volna ötszáz forintért Kisasszonyfalvi István fia László a Perényi Miklós vezérlete alatti királyi sereghez csatlakozni.

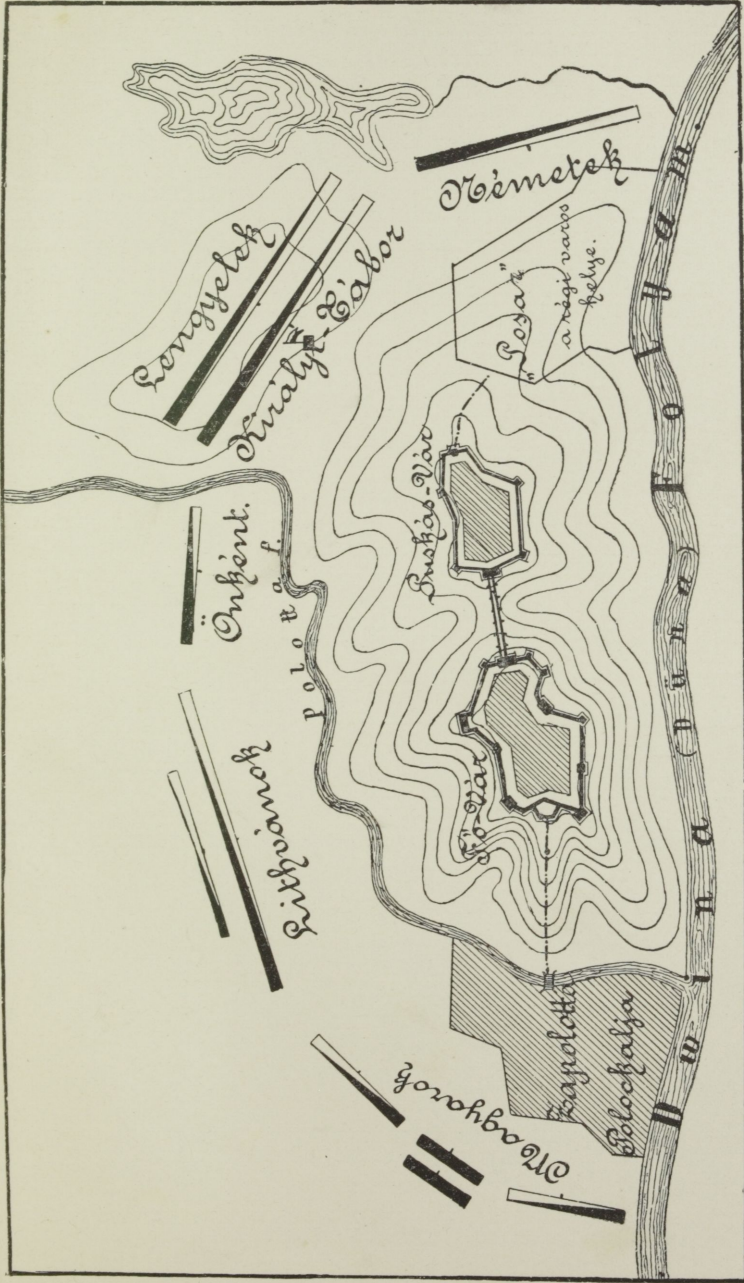
Aeneas Sylvius. Hist. Boh.

Cronicon Benesi. Dobnernél. IV.

Fejér. Cod. Dipl. X.

Közli és jegyzetekkel kíséri

Dr. SZENDREI JÁNOS.

POLOCK OSTROMLÁSA BÁTHORY ISTVÁN LENGYEL KIRÁLY ÁLTAL 1579-BEN.

CORVIN MÁTYÁS, MAGYARORSZÁG KIRÁLYA.